

Ochota k posilující dávce očkování a k vakcinaci dětí

Daniel Prokop, Eliška Dvořáková

Report z longitudinálního výzkumu Život během pandemie

Obsah reportu

Téma	Strana
<u>Shrnutí hlavních zjištění</u>	3
<u>O projektu Život během pandemie</u>	4
<u>Ochota k posilující dávce a její reálné využití</u>	5
<u>Ochota k očkování dětí</u>	9

Hlavní zjištění studie

Ochota k posilující dávce je vyšší než její využití

Posilující dávku očkování chce 73 % očkovaných

Ochota k očkování navíc roste. Od září do 10. listopadu stoupla ze 67 na 73 % v rámci očkovaných a nyní může být ještě vyšší.

Ve věku 60 a více let chce booster 86 % očkovaných

Vysoký zájem je také ve věku 40 až 59 let, kde se pohybuje těsně pod 70 %. S nižším věkem zájem klesá. Klesá také skupina již plně očkovaných, kteří tvoří bázi zájemců.

Výdej boosterů je 20 procentních bodů pod úrovní ochoty

Z oficiálních dat vyplývá, že posilující dávku zatím dostalo 64 % lidí ve věku od 60 let, kteří již mají na booster nárok (plně očkovaní do 27.5. – tedy před 6 měsíci s tolerancí 2 dní na zajištění očkování). Výdej boosterů tedy o 22 procentních bodů zaostává za mírou ochoty, která navíc od 10. listopadu mohla vzrůst. Podobná je situace u lidí mezi 50 a 59 lety, kde míra výdeje boosterů o 20 procentních bodů zaostává za mírou ochoty.

Výdej je zpomalený ....

Výdej boosterů je celkově mírně zpomalený – řada lidí se zájmem o posilující dávku se k ní dostává až týdny poté, co na ni má nárok. To může být důsledkem nedostatku kapacit v některých oblastech, ale také příliš složitého systému registrace, který navíc není otevřen dopředu, ale až v době vznikajícího nároku na posilující dávku.

... a může narazit na vysoký zájem od 1.12.

Zaostávání výdeje posilujících dávek za ochotou může být klíčovým problémem pro zvládnutí epidemie do Vánoc a konce roku. V prosinci navíc problém může zesilovat. Díky zkrácení doby odstavu na 5 měsíců v systému jednorázové přibude až 1,8 milionů nových potenciálních žadatelů o posilující dávku, kteří byli doočkováni v červnu 2021. Zhruba 1,2 milionu může mít zájem o posilující dávky.

66 % rodičů by naočkovalo děti od 12 let, u mladších je ochota omezená

V přístupu k očkování dětí a mladistvých se velmi liší postoje podle věku – děti nad 12 let by nechalo očkovat 66 % rodičů (vč. již očkovaní), děti pod 12 let v případě schválené vakcíny jen 31 %. Roste ochota k očkování dětí ve věku od 12 let a nelze vyloučit, že při schválení vakcíny pro děti mezi 5 a 11 lety vzroste ochota i u mladších kategorií.

Očkovat děti a mladistvé by nechali výrazně častěji rodiče, kteří jsou sami naočkovaní. Je tak pravděpodobné, že se společnost rozdělí na domácnosti, v nichž jsou očkované všechny generace a na ty, které jsou napříč generacemi nechráněné.

Policy závěry: Nutné navýšení očkovacích kapacit

Počátkem prosince v systému očkování naráz přibude necelý milion lidí ve věku 60 a více let a s chronickými onemocněními, kteří získají nárok díky zkrácení intervalu na 5 měsíců. Okolo 800 tisíc z nich bude mít zájem o 3. dávku. Zároveň na booster bude čekat až 350 tisíc zájemců, kteří ho ještě nedostali. V průběhu prosince pak postupně přibude dalších zhruba půl milionu lidí ve věku do 59 let, kterým uplyne 5 měsíců a mohou mít při současné úrovni ochoty zájem o očkování.

Stát by tedy měl mít kapacity vydat během prosince přes 1,6 milionu posilujících dávek. Navíc však vydává 25 až 35 tisíc prvních a druhých dávek očkování denně a zájem o ně může narůst s otevřením očkování dětí ve věku 5 až 11 let.

Z uvedeného vyplývá, že stát musí v kooperaci s dalšími aktéry zajistit kapacitu očkování až na 150 tisíc dávek denně, maximálně zpřístupnit očkování bez registrace a zjednodušit registraci – například ji udělat v předstihu či automatickou (opt-out) – a zapojit do očkování maximum center, ambulantních i jiných specialistů. Jinak bude v klíčové době epidemie výdej očkování výrazně zaostávat za ochotou a možnostmi dobrovolného očkování.

O projektu

Život během pandemie

Výzkum a jeho účel

Data z této zprávy pocházejí z výzkumného projektu *Život během pandemie*, na kterém se podílí výzkumné společnosti PAQ Research, iniciativa IDEA AntiCovid a data sbírá agentura NMS. Každé 2 – 5 týdnů (počínaje týdnem od 16.3.2020) oslovujeme vzorek stejných 3 100 respondentů. Longitudinální metodika umožňuje zkoumat změnu chování či ekonomického stavu domácností.

Tento report shrnuje zjištění z 31. vlny (dotazováno k 24. 8. 2021), 32. vlny výzkumu (dotazováno k 28.9.2021) a 34. vlny (dotazováno k 10.11.2021), která se týká zásadních otázek ohledně vakcinace.

Spolupráce

Tento report zpracovali sociologové výzkumné společnosti PAQ Research (Daniel Prokop, Eliška Dvořáková). Na projektu ŽBP a tomto reportu se podílí:

PAQ Research	vedení výzkumu, analýzy a interpretace dat
iniciativa IDEA AntiCovid	konzultace obsahu, finanční podpora a návazné analýzy
Agentura NMS	sběr dat na panelu ČNP
Michal Bauer, Julie Chytilová, Vojtěch Bartoš, Jana Cahlíková	ekonomové, výzkum sociálního chování, stresu, ekonomické situace

Sběr dat

Sběr dat realizuje na zadání PAQ Research agentura NMS (člen SIMAR) na Českém národním panelu. Výzkum je kvótně reprezentativní pro populaci ČR, ale kvůli metodice se ho mohou účastnit jen respondenti s připojením k internetu. Online metodika sběru redukuje sociální desirabilitu, zvyšuje zastizitelnost typů populace a retenci. Výstupy pro starší generaci (65+) jsou kvůli online sběru pouze orientační.

Statistické odchylky

Statistická odchylka u výsledků pro celý vzorek výzkumu (N = 1 700–2 500 v různých vlnách z nichž v tomto reportu vycházíme) se pohybuje mezi ± 1 p. b. u výroků s malou četností a ± 3 p. b. u výroků s vyšší četností. Statistická chyba u reportování z podskupin respondentů se pohybuje většinou mezi $\pm 1,5$ p. b. a 4,5 p. b.

Reprezentativita

Náš vzorek kopíruje složení populace 18+ z hlediska:

- * kraje a velikosti obce bydliště, pohlaví, vzdělání, věku respondenta,
- * pracovního statusu (před začátkem epidemie), věku × pohlaví, věku × vzdělání.

Ochota k posilující dávce a její reálné využití

Hlavní zjištění studie

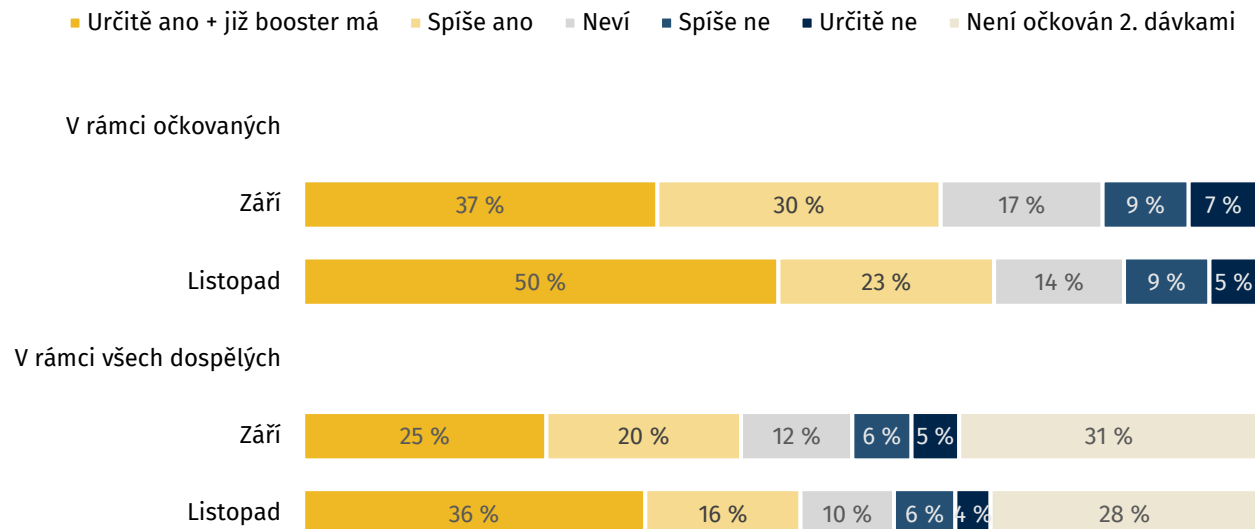
86 %

očkovaných ve věku 60 a více let chce posilující dávku očkování. Výdej boosterů ale o 20 procentních bodů zaostává za mírou ochoty.

Ochota k posilující dávce – vývoj v čase

Posilující dávku chce 73 % očkovaných

Pokud by pro vaši věkovou skupinu bylo doporučeno přeočkování třetí dávkou vakcíny a tato vakcína pro vás byla zdarma k dispozici, nechal/a byste se přeočkovat?

Ochota k posilující dávce stoupá

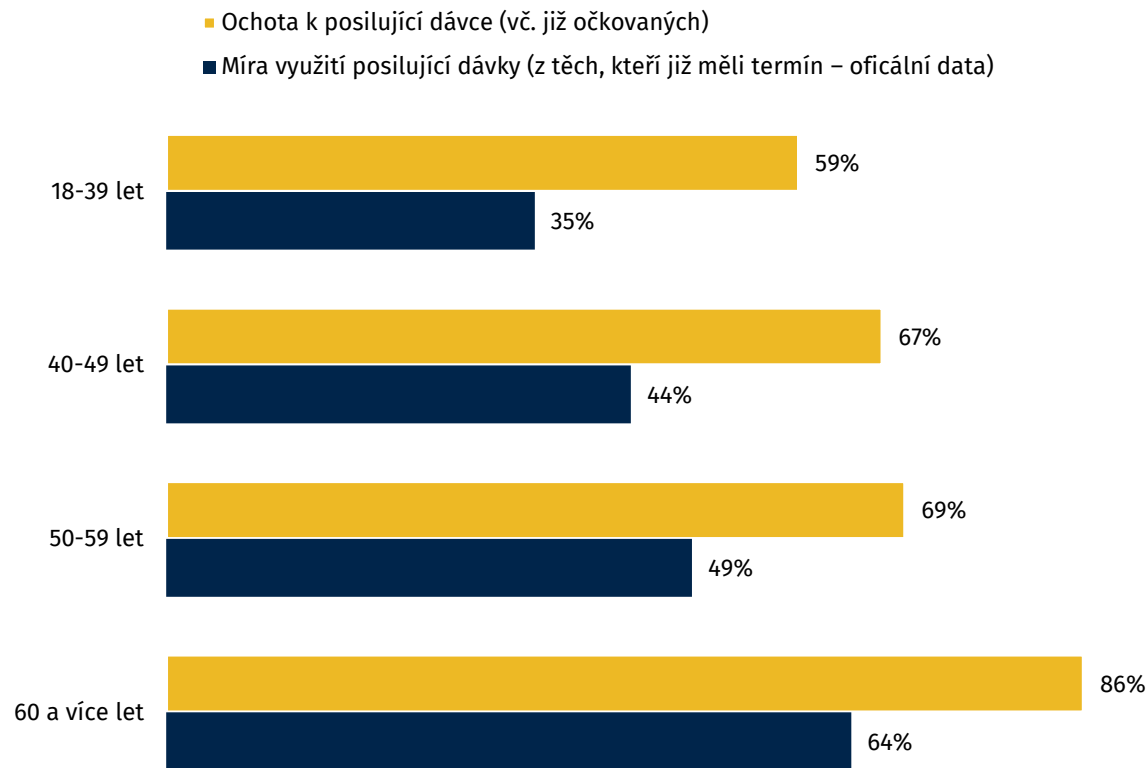
V zářijové vlně výzkumu Život během pandemie (září) 2/3 očkovaných lidí deklarovalo ochotu nechat se očkovat třetí dávkou. Do listopadu ochota dále stoupla na 73 %. Narostl zejména počet lidí, kteří již posilující dávku mají nebo ji určitě chtějí (ze 37 na 50 %). Od 10.11. přitom mohlo v důsledku šíření epidemie a zvyšování odstupu od očkování klíčových skupin dojít k dalšímu nárůstu ochoty.

Třetí dávka může pokrýt až 60 % dospělých

Pokud do analýzy započteme i osoby, které očkované nejsou, vyjadřuje ochotu 52 % všech dospělých. Zkušenosti s vývojem ochoty k prvním dávkám ale ukazují, že očkovat se nakonec nechá i část z 10 % lidí, kteří neví. Booster navíc může časem cílit i na část lidí, kteří zatím nemají ani 2 dávky. Realisticky tak booster může pokrýt minimálně 60 % dospělé populace.

Ochota k posilující dávce a její využití podle věku

Využívání boosteru je 20 p.b. pod mírou ochoty

Ochota se v klíčové věkové kategorii blíží 90 %

Mezi očkovanými lidmi ve věku 60 a více let chce posilující dávku očkování dokonce 86 %, včetně těch, kteří ji v době dotazování již obdrželi. Ochota ve věku 40 až 59 let je těsně pod 70 %. Od 10. listopadu (střední bod sběru) ale mohly tyto úrovně ochoty dále stoupat.

Vydává se méně boosterů, než by lidé chtěli

Data o ochotě porovnáváme s mírou reálného vydávání posilujících dávek očkování. V ní vycházíme z toho, kolik lidí v různých věkových kategoriích booster dostalo v rámci těch, kteří na něj již měli nárok – tedy byli plně očkovaní do 27. 5. a od jejich očkování uběhlo 6 měsíců (plus 2 dny jako minimální prodleva na organizaci očkování).

V rámci lidí ve věku 60 a více let bylo posilující dávkou naočkováno zatím 64 %. Tedy o 22 procentních bodů méně než je listopadová míra ochoty. Podobný rozdíl je i ve stále rizikové kategorii 50 až 59 let, kde výdej boosteru o 20 p.b. zaostává za ochotou.

Ochota k očkování dětí a její vývoj

Hlavní zjištění studie

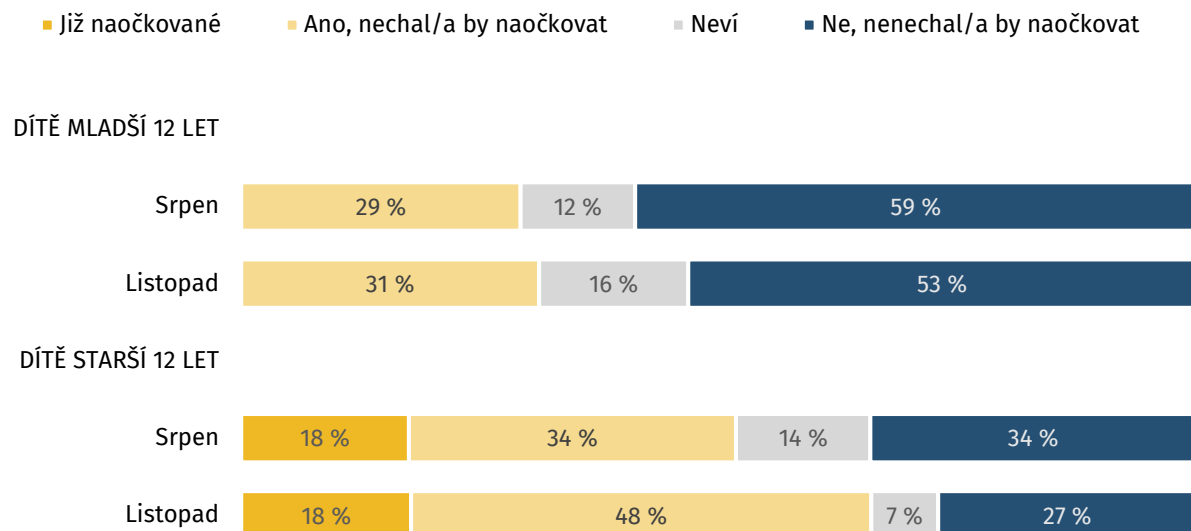
66%

rodičů by nechalo naočkovat své dítě ve věku nad 12 let (nebo tak již učinilo).

Ochota k očkování dětí – vývoj v čase

Roste ochota k očkování dětí

Byl/a byste ochotný/á nechat očkovat proti koronaviru Vaše děti?

Ochota k očkování dětí stoupá

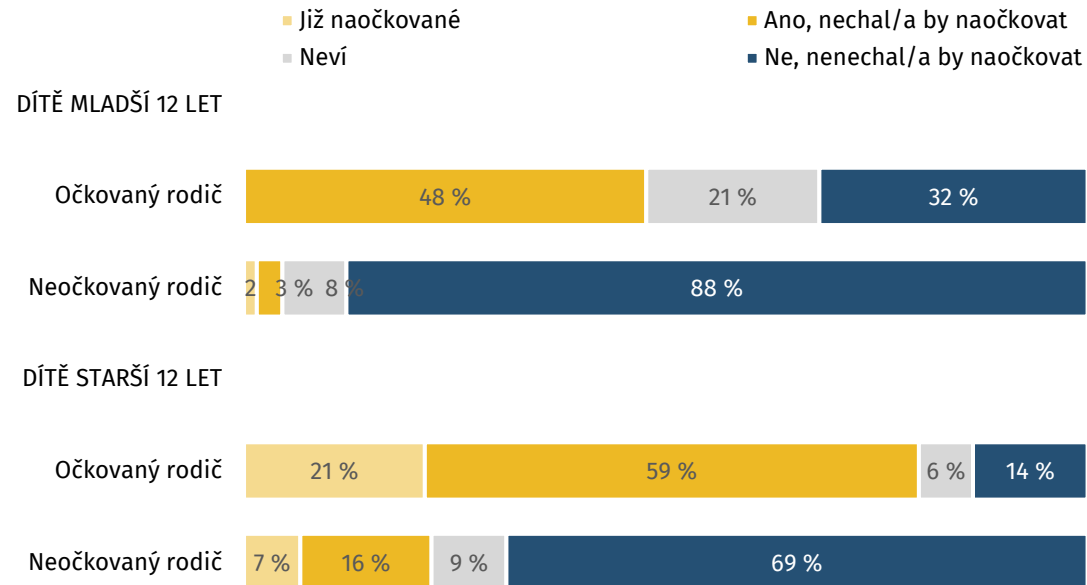
V srpnové vlně výzkumu Život během pandemie (srpen) byla ochota nechat naočkovat své dítě, které je mladší 12 let, okolo 29 %. 12 % rodičů nevědělo a 59 % bylo zásadně proti. V listopadu ochota u mladších dětí stoupla o dva procentní body, ale více rodičů si není jisto a tím došlo k přelivu od úplného odmítání.

Velmi výrazně roste u dětí nad 12 let

K růstu ochoty dochází především ve věkové kategorii 12 a více let, kde 66 % rodičů je ochotno k očkování svých dětí či už tak učinilo. V srpnové vlně se jednalo o 52 %. Přestože roste výrazně ochota k očkování dětí, počet již naočkovaných dětí starších 12 let se ale do 10.11. příliš nezměnil. K nárůstům docházelo po 10. listopadu a mohou pokračovat v dalších týdnech. Snižuje se především podíl rodičů, kteří vakcínu pro své děti odmítají či váhají.

Ochota k očkování dětí – podle vakcinace rodičů

Očkovaný rodič pravděpodobněji nechá naočkovat své dítě

4/5 naočkovaných rodičů souhlasí s očkováním svých dětí starších 12 let

Jedním z nejvýznamnějších faktorů pro očkování dětí je samotný názor na vakcinaci a její podstoupení rodičů či zákonných zástupců. Mezi naočkovanými rodiči drtivě převažuje podpora očkování dětí starších 12 let (80 %) a výraznou podporu má i očkování dětí mladších, pokud by u nás existovala schválená vakcína (48 %).

Mezi neočkovanými rodiči je situace obrácená. Nenačkovaný rodič nenechá podstoupit vakcinaci ani své dítě – v případě dítěte staršího 12 let 69 % a v případě dítěte mladšího 12 let až 88 %. Alespoň z části však nabourává 23% souhlasný názor na vakcinaci dítěte staršího 12 let či již jejich vakcinace část kompletně nechráněné populace skrze generace.

Kontakt

Autoři

Daniel Prokop / daniel.prokop@paqresearch.cz

Eliška Dvořáková / eliska.dvorakova@paqresearch.cz

[/ www.paqresearch.cz](http://www.paqresearch.cz)

